

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering.
Se mottakerliste nedenfor.

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering.
Se mottakerliste nedenfor.

Deres ref.:

Vår ref.: 2015/0227-119

Saksbehandler: Even Tukun
Saksansvarlig: Øyvind Nilssen

Dato: 10.11.2015

Avgjørelse A2015-2 – NorgesGruppen ASA - Tiger AS/Esso Norge AS – konkurranseloven § 20 jf. § 16 – underretning om henleggelse av saken

1 Innledning

- (1) Konkurransetilsynet viser til melding om foretakssammenslutning mellom Norgesgruppen ASA og Tiger AS ("meldingen") og tilsynets varsel om inngrep mot foretakssammenslutningen 23. september 2015 ("varselet"). Videre vises det til melders merknader til varselet 13. oktober 2015, samt til øvrig skriftlig korrespondanse og annen kontakt i anledning saken.
- (2) Foretakssammenslutningen gjelder Norgesgruppen ASAs ("Norgesgruppen") erverv av samtlige aksjer i Esso Norge AS ("Esso") heleide datterselskap Tiger AS ("Tiger"). Tiger står for driften av Esso sine egeneide bensinstasjoner i Norge. Avtalen om aksjeerverv ble inngått mellom Esso og Norgesgruppen Servicehandel AS ("Norgesgruppen Servicehandel") 12. juni 2015. I tillegg har Norgesgruppen og Esso inngått en samarbeidsavtale som gir Norgesgruppen Servicehandel (ved Tiger) bruksrett til Essos egeneide stasjoner i minimum ti år fra oppstarten av samarbeidet. Norgesgruppen og Esso har også inngått en innmatsavtale hvorefter Norgesgruppen Servicehandel overtar en del inventar og utstyr på de aktuelle stasjonene.
- (3) Avtalene utgjør samlet sett en foretakssammenslutning i konkurranselovens forstand, jf. konkurranseloven § 17 første ledd.
- (4) Norgesgruppens kjernevirksomhet består av to virksomhetsområder, henholdsvis detalj og engros. Detaljvirksomhetens hovedområder omfatter dagligvare og servicehandel. Engrosvirksomheten håndteres i all hovedsak av Asko og omfatter leveranser til markedssegmentene dagligvare, servicehandel, storhusholdning og offshore.
- (5) Norgesgruppen Servicehandel utvikler og drifter konsepter som tilbyr lettvinde løsninger for måltid og drikke. Virksomheten innen servicehandelen består av kjedene Mix, Fresh, Deli de Luca, Dolly Dimple's og Jafs. I tillegg har Norgesgruppen 50 prosent eierandeler i Kaffebrenneriet og Big Horn Steak House.

- (6) Norgesgruppen har per i dag avtale med Shell som gir Shell rett til å tilby Fresh-konseptet for hurtigmat på sine bensinstasjoner.¹ Fresh-konseptet tilbys i dag på en betydelig andel betjente Shell-stasjoner.² Shells bensinstasjoner i Norge er nylig kjøpt av St1 Nordic Oy, og avtalen med Norgesgruppen vil ikke bli videreført etter nyttår.³
- (7) Innen dagligvare har Norgesgruppen kjedene Meny, Spar, Kiwi, Joker, Nærmat og Ultra.
- (8) Tiger driver kioskvirksomheten på Esso sine egne bensinstasjoner i Norge. Bensinstasjonene drives etter to ulike konsepter, henholdsvis "TigerButikk" og "On the Run".
- (9) Konkurransetilsynet har i anledning saken innhentet omfattende informasjon fra en rekke aktører i markedet, herunder partene og deres konkurrenter. Konkurransetilsynet har videre gjennomført spørreundersøkelser ved flere av partenes butikker.
- (10) Konkurransetilsynet har besluttet å henlegge saken. Nedenfor gis det en kort redegjørelse for hvorfor det ikke foreligger grunnlag for inngrep, jf. konkurranseloven § 20 syvende ledd.

2 Rettslig utgangspunkt

- (11) Etter konkurranseloven § 16 første ledd skal Konkurransetilsynet forby en foretakssammenslutning, dersom tilsynet finner at den vil føre til eller forsterke en vesentlig begrensning av konkurransen i strid med lovens formål. Lovens formål er å fremme konkurranse for derigjennom å bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser, jf. konkurranseloven § 1 første ledd. Ved anvendelsen av loven skal det tas særlig hensyn til forbrukernes interesser, jf. konkurranseloven § 1 annet ledd.
- (12) Dersom konkurransen er vesentlig begrenset, vil de involverte foretak kunne utøve markedsrett. Med markedsrett menes vanligvis en bedrifts evne til, alt annet likt, å kunne gjennomføre en varig og ikke ubetydelig prisøkning, uten at omsatt kvantum synker så mye at det blir ulønnsomt. Markedsrett kan utøves ensidig eller kollektivt.
- (13) Det er flere forhold som er relevante i vurderingen av graden av konkurranseintensiteten i et marked med differensierte produkter, og dermed for aktørenes muligheter til å utøve markedsrett. Sentrale momenter er blant annet konsentrasjonsgrad, konkurransenærhet, etableringsmuligheter, potensiell konkurranse og kjøpermakt. Disse faktorene virker sammen og påvirker graden av konkurranse.
- (14) Dersom foretakssammenslutningen vil føre til eller forsterke en vesentlig begrensning av konkurransen, må det videre avklares om foretakssammenslutningen medfører effektivitetsgevinster som kan oppveie eventuelle negative virkninger av foretakssammenslutningen, jf. formålsbestemmelsen i konkurranseloven § 1.

3 Konkurransetilsynets vurderinger

- (15) Norgesgruppen eier kioskkjedene Mix og Deli de Luca, samt Fresh-konseptet som benyttes på mange av Shell sine bensinstasjoner. Konkurransetilsynet la til grunn i varselet at Norgesgruppen gjennom Fresh-avtalen har en markedsstilstedeværelse for salg av kioskvare fra bensinstasjonskiosker. I tillegg har Norgesgruppen virksomhet i dagligvaremarkedet.
- (16) Etter at varselet ble oversendt partene 23. september 2015 har Konkurransetilsynet blitt informert om at samarbeidet mellom St1 Nordic Oy og Norgesgruppen om Fresh-konseptet skal avsluttes fra nyttår.⁴
- (17) Konkurransetilsynet vurderte i varselet at kiosker, bensinstasjonskiosker og dagligvarebutikker er i samme relevante produktmarked, men at butikker i disse segmentene utøver ulikt og/eller asymmetrisk konkurransepress på hverandre.

¹ Jf. meldingen, vedlegg 119 "Avtale mellom Norgesgruppen og Shell om Fresh".

² Jf. brev av 15. juli 2015 fra Advokatfirmaet Ræder, vedlegg "Oversikt over Fresh-stasjoner per 7.7.2015".

³ Konkurransetilsynet godkjente St1 Nordic Oy sitt oppkjøp av Smart Fuel AS 30. juli 2015. Shell sine bensinstasjoner i Norge var tidligere eid av Smart Fuel AS.

⁴ Jf. e-post av 15. oktober 2015 fra Advokatfirmaet Nordia DA.

- (18) I varselet la Konkurransetilsynet til grunn at foretakssammenslutningen ville føre til eller forsterke en vesentlig begrensning av konkurransen i markedet for salg av kioskvarer fra bensinstasjonskiosker, kiosker og dagligvarebutikker i Leirvik, Berkåk, Bø, Bryne, Rauland og Fevik.
- (19) Etter en nærmere vurdering er det Konkurransetilsynets oppfatning at partene ikke er nære nok konkurrenter til at foretakssammenslutningen fører til en vesentlig begrensning av konkurransen. Bakgrunnen for dette er blant annet at avtalen mellom Norgesgruppen og Shell om Fresh-konseptet opphører, og partene har dermed ikke lengre overlappende virksomhet i bensinstasjonssegmentet.
- (20) Videre har Konkurransetilsynet gjort en fornyet vurdering av etableringsmulighetene for kiosker i det relevante markedet, og dette har betydning for vurderingen av foretakssammenslutningen.
- (21) Konkurransetilsynet finner på denne bakgrunn at foretakssammenslutningen mellom Norgesgruppen og Tiger ikke vil føre til eller forsterke en vesentlig begrensning av konkurransen i strid med lovens formål.

4 Konklusjon

- (22) På denne bakgrunn har Konkurransetilsynet avsluttet behandlingen av saken.
- (23) Eventuelle spørsmål om Konkurransetilsynets behandling av saken kan rettes til Hanne Lilja Falkanger på telefon 55 59 75 72.

Med hilsen

Øyvind Nilssen (e.f.)
Fungerende avdelingsdirektør

<i>Mottaker</i>	<i>Postadresse</i>	<i>Poststed</i>	<i>Kontakt/e-post</i>
Advokatfirma Ræder DA	Postboks 2944 Solli	0230 OSLO Norge	Fredrik Ottesen fot@raeder.no

<i>Kopi til:</i> Advokatfirmaet Schjødt AS	Postboks 2444 Solli	0201 OSLO Norge	Olav Kolstad olko@schjodt.no
---	---------------------	--------------------	---------------------------------